

De toekomst is er al

Hoogwaardig beroepsonderwijs voor mensen zonder startkwalificatie in regio West-Brabant

Inleiding

Onze samenleving veranderd in een rap tempo. De bevolking vergrijsd en verkleurt, we worden steeds individualistischer, het werk veranderd en de maatschappij wordt complexer. Dat alles stelt andere eisen aan het onderwijs. Daarom is de ontwikkeling van het MBO 2030 erop gericht om via toegankelijk, toekomstbestendig en kwalitatief hoogwaardig beroepsonderwijs te komen tot een vitale en sterke regio's.

Er zijn vijf thema's uitgezet:

1. Regionale ecosystemen
2. Centra voor innovatie en beroepsonderwijs
3. Gepersonaliseerd leren
4. Veranderende rol van docenten
5. Valideren

Dat is niet nieuw. In West-Brabant is er al een bestaande praktijk voor mensen zonder startkwalificatie. Deze praktijk is overdraagbaar en schaalbaar. In deze notitie lichten we die praktijk toe en verbinden die aan de vijf thema's.

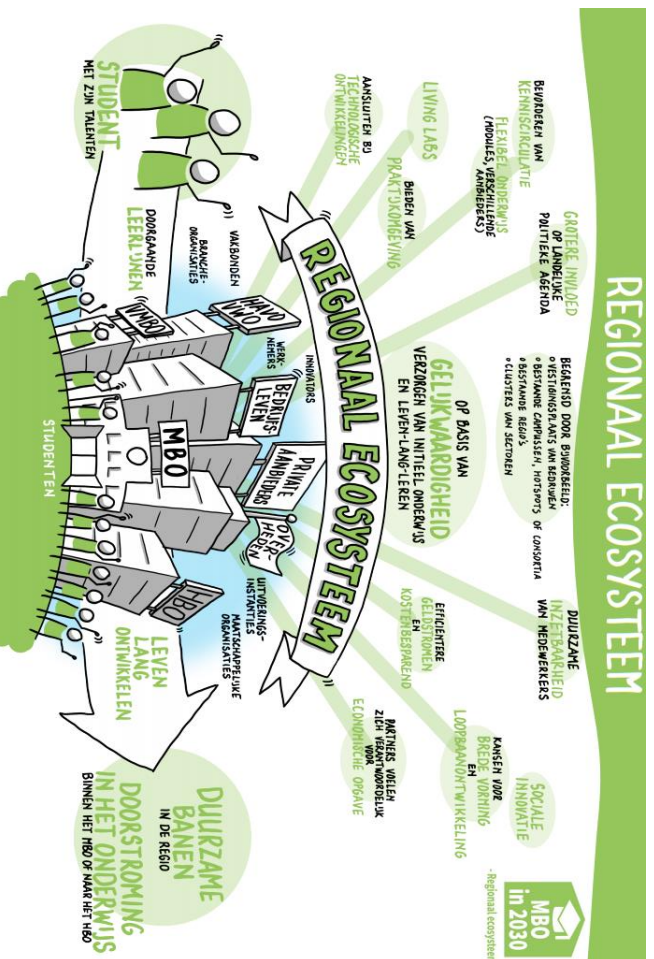
6. Attached an update of the powerpoint with data structure and skills badge portfolio
7. In terms of agenda, I think we don't have to spend much time on the forms (because the powerpoint is hopefully clear) and you can move forward with this.

1. Een regionaal ecosysteem in 2030

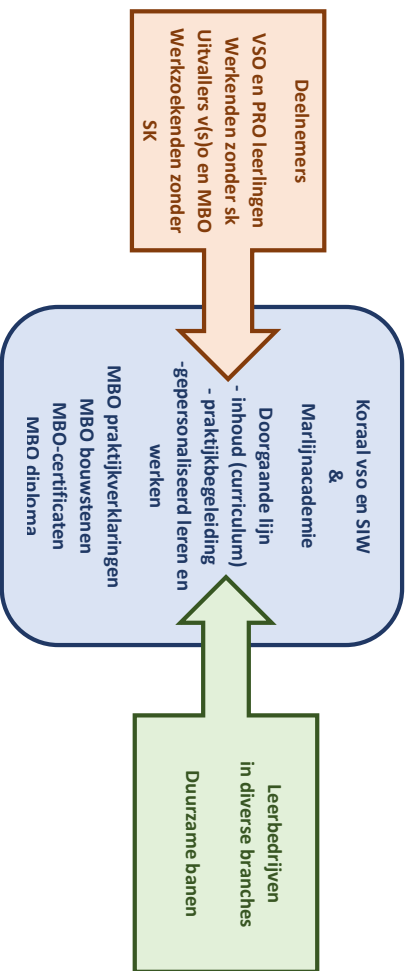
Dit is de bedoeling

In 2030 werkt het beroeps onderwijs nauw samen met het voortgezet onderwijs, bedrijven en diverse overheden in regionale ecosystemen. Met een gemeenschappelijke regionale agenda werken ze gezamenlijk aan de economische en maatschappelijke vitaliteit van de regio. Zo kan sneller worden ingespeeld op kansen en problemen. Dit maakt dat een regio zich sterk kan ontwikkelen en vitaal kan blijven of worden.

Het is belangrijk dat er in elke regio een breed aanbod van mbo aanwezig is. Deze voorziening kan zinvol bijgedragen aan het realiseren van de regionale agenda. Er zal meer moeten worden samengewerkt ten behoeve van het grotere belang (nl. dat van de regio of het werkgebied).

- Zo werkt het nu al in West-Brabant
- Centrumgemeente Breda, VNO-NCW-Participeren loont, VSO Driespan/Koraal, ontwikkelbedrijven (o.a. WVS en Midzuid) en Marlijn Academie hebben succesvol deelgenomen aan de landelijke mbo SBB pilot ("Praktijkleren met de praktijkverklaring in het mbo", voor werkenden en toeleiding naar arbeid van de doelgroep die (vooralsnog) geen mbo-diploma kunnen behalen. Dit zijn de resultaten:
- 110 deelnemers
 - 150 praktijkverklaringen
 - 57 leerbedrijven in 12 branches
 - 23 jobcoaches opgeleid tot praktijkopleider-plus
- PraktijkKoket West Brabant
- Uit de pilot is het volgende businessmodel naar voren gekomen.

Marlijn Academie (niet-bekostigd MBO) en Koraal VSO en Sterk in Werk vormen een strategisch partnerschap. Samen vormen ze de verbindende schakel tussen mensen zonder startkwalificatie en de arbeidsmarkt. Er zijn drie kritische succesfactoren. Het onderwijsaanbod is vanaf leerjaar 1 afgestemd op de eisen die gesteld worden aan de mbo werkprocessen. Dat geldt ook voor de wijze van praktijk-opleiden+ in de school, tijdens stage en bij de werkgevers. De deelnemers krijgen een gepersonaliseerd leerwerktraject, waarbij de te leren vaardigheden afgestemd zijn op de eisen van de specifieke werkgever.

Toegevoegde waarde

- Er is een netwerk van werkgevers, VSO scholen, praktijkscholen, gemeentes, ontwikkelbedrijven
- Werkgeversservice punten, UWV & werkpleinen
- Alle deelnemers van partners en scholen zijn meteen in beeld bij gemeentes, werkplein en visa versa (Beroepsvaardigheden en competenties van deelnemers worden door en voor alle partijen op eenzelfde wijze aangeleerd en in kaart gebracht; binnen de context van een arbeidsomgeving, wat ook de loonwaarde meetbaar maakt.
- Opbrengstgericht opleiden: examinering van de branche praktijkverklaringen vindt altijd plaats onder gezag van Marlijn Academie. Zo beschikt iedere partij over een deskundige mbo-partner.
- De branche praktijkverklaringen zijn eenvoudig te verzilveren, als mbo-bouwsteen, onderdeel van een mbo opleiding, waarmee er een naadloze overgang is naar diplomagerichte mbo-opleiding.

4. De veranderende rol van docenten

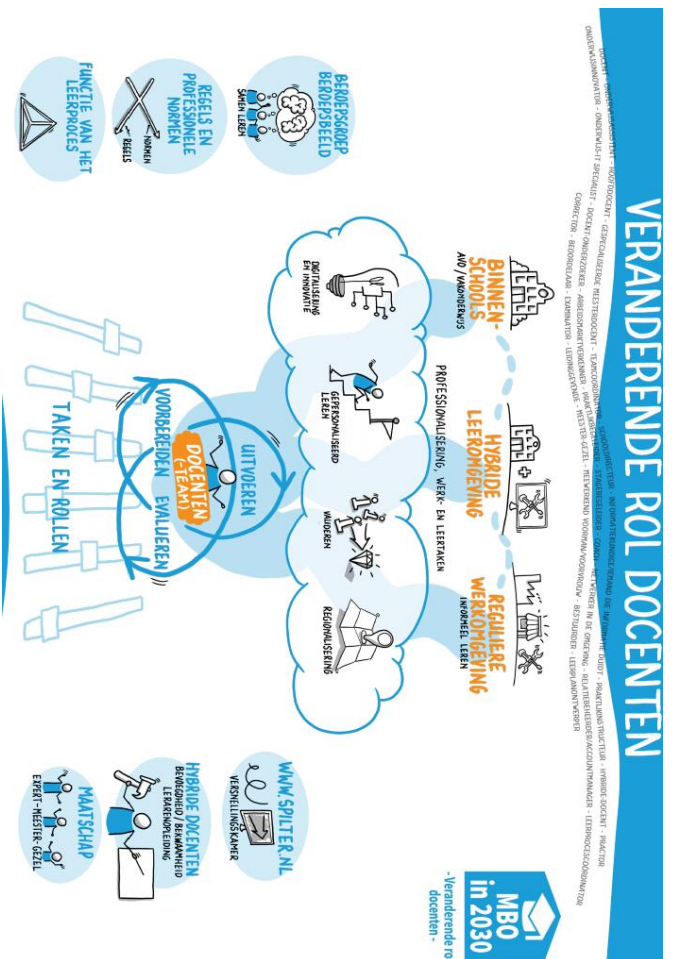
Dit is de bedoeling

Nu het accent in het beroepsonderwijs sterk komt te liggen op gepersonaliseerd leren en persoonlijke ontwikkeling balanceert de docent meer in het midden van het koord tussen 'kennisoverdrager' en 'leerbegeleider'. Als leerbegeleiders begeleiden zij leer- en ontwikkelprocessen en kunnen daarbij alle leeftijdsgroepen bedienen. 'Differentiëren naar studentbehoefte' wordt dan ook een kerncompetentie voor docenten. Zij ondersteunen studenten in hun ontwikkeling (wie ben ik, wat kan ik, wat wil ik) en leiden hen vooral op voor de omgeving waarin zij willen functioneren.

Het leren zal veel op de werkplek plaatsvinden met goede digitale ondersteuning. Voor advies en ondersteuning bij de ontwikkeling van hun loopbaan kunnen studenten en werkenden een beroep doen op loopbaancoaches.

Belangrijke aspecten om uit te werken zijn:

- Kennisoverdrager/leerbegeleider
- Klassikaal/digitale leeromgeving/op de werkvloer
- Begeleiding, differentieren naar verschillende studentbehoefte
- Verschillende doelgroepen (initieel, post-initieel, activeren specifieke groepen)

Zo werkt het nu al in West-Brabant
In het gespecialiseerd onderwijs is de docent per definitie ook gericht op het begeleiden bij het leren. Differentiatie naar studentkenmerken is een kerncompetentie. Leergebiedoverstijgende kennisdelen, gericht op persoonlijke ontwikkeling, sociale vaardigheden, werknemersvaardigheden en burgerschap zijn al onderdeel van het curriculum. Alle docenten en vakleerkrachten zijn opgeleid tot praktijkopleider+.

Het proces van opbrengstgericht praktijkleren is in kaart gebracht en de rollen van verschillende betrokkenen zijn verduidelijkt. Met name de rol van de jobcoach is cruciaal in de begeleiding van jongeren in het leerwerkbedrijf, als schakel tussen school en leerwerkbedrijf en voor het vinden en behouden van een baan.

In het leerling-meester-expert systeem van praktijkleren is het denkbaar dat de school meer integreert in de verschillende bedrijven en branches. Dat zal ook verandering van rollen teweeg brengen, in eerste instantie van vakleerkrachten en jobcoaches.

Marlijn Academie neemt bovenstaande rollen op zich voor OVO (de derde leerweg) en het activeren van specifieke doelgroepen.

Werkstap / JOBS

Het Werkstap-platform is een landelijke bibliotheek met gecertificeerde leerwerk-trajecten met ondersteunende middelen. De leerwerk-trajecten en leermiddelen zijn gericht op kansrijke werksorten in de arbeidsmarktregio zoals logistiek, metaal, hout, groen, schoonmaak, facilitair, productie, horeca, landbouw. JOBS is door Het Berkenhofcollege ontwikkeld en maakt Werkstap toegankelijk voor VSO en Praktijkonderwijs.

Met behulp van Werkstap/JOBS wordt het erkende leerwerk-traject geselecteerd en worden de praktijkopleider+ en de docent met concrete leermiddelen ondersteund. Werkstap/JOBS is tevens een volginstrument, waarin de ontwikkeling van de deelnemers bijgehouden wordt.

De leermiddelen bestaan uit praktische werkopdrachten, leaskaarten, kennisstesten en instructiefilms. Deze leerwerk-trajecten zijn afgestemd op werkgevers en de MBO kwalificatiedossiers. Door betrokkenheid van werkgevers en onderwijsinstellingen hebben deelnemers kandidaten een doorstroom perspectief naar passend werk met MBO diploma of MBO Praktijkverklaring. Het Werkstap platform is beschikbaar voor gemeenten, leerwerkbedrijven (SW), MBO VSO en pro onderwijsinstellingen en werkgevers.

